

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **M. M.**, zastoupená JUDr. Tomášem Hofrichterem, advokátem se sídlem Josefská 504/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. SZ/MPSV-2018/214905-921, čj. MPSV-2018/237762-921, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 5. 2020, čj. 33 A 6/2019-150,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Brně (dále „krajský soud“) shora označeným rozsudkem zrušil v záhlaví uvedené rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 9. 2018, čj. 294631/2018/BBA, jímž správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o přiznání příspěvku na živobytí.

[2] Žalovaný (dále „stěžovatel“) se podanou kasační stížností domáhá zrušení tohoto rozsudku krajského soudu. V průběhu řízení o kasační stížnosti vznesl stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku. Tvrdí, že postup v souladu s napadeným rozsudkem by byl nadbytečný a ne hospodárný. Nadto by v budoucnu mohlo dojít k nežádoucí existenci dvou správních rozhodnutí s rozdílným obsahem. Přiznáním odkladného účinku by nedošlo k zásahu do práv žalobkyně, neboť rozhodnutí stěžovatele pouze potvrzuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně a práva či povinnosti žalobkyně samo o sobě nezakládá. Nepřiznání odkladného účinku by způsobilo na straně stěžovatele významnější újmu, než jaká by mohla nastat v případě jeho přiznání. Přiznání odkladného účinku nebude ani v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Žalobkyně ve vyjádření navrhla, aby Nejvyšší správní soud návrh zamítl. Přiznáním odkladného účinku by byl žalobkyni odepřen nárok na dávku pomoci v hmotné nouzi. Poukázal na disproporci újmy, která hrozí stěžovateli a žalobkyni. Stěžovateli (státu) hrozí újma v řádu jednotek tisíc Kč spočívající v nutnosti vynaložit

finanční prostředky na ocenění nemovitosti, které bude v budoucnu v dalším průběhu řízení muset tak jako tak vynaložit. Vedle toho je žalobkyně v kritické finanční situaci, v níž je nutné, aby jí byla dávka co nejdříve přiznána. Stěžovateli proto nehrozí nepoměrně větší újma než žalobkyni.

[4] Nejvyšší správní soud předesílá, že podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, lze jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a prokázat hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že „s ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům” (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, čj. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS).

[6] Nejvyšší správní soud proto nejprve zkoumal, zda by stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku mohla vzniknout újma. Vzhledem k tomu, že žalovaný nemá žádná veřejná subjektivní práva, která by mohla být ohrožena, bude tvrzenou újmu zpravidla představovat ohrožení důležitého veřejného zájmu. Újmou žalovaného proto nebude ohrožení jakéhokoli veřejného zájmu, resp. veřejného zájmu v širším slova smyslu, tj. např. zájmu na obecném výběru daní, na jednotném postupu správních orgánů či na procesně hladkém průběhu řízení. Ohrožení veřejného zájmu nemůže zpravidla představovat ani přiznání a vyplacení určité částky důchodu. Náklady důchodového pojištění jsou součástí nákladů státního rozpočtu; s ohledem na jeho rozsah a obsah je i případné vyplacení neprávem přiznané dávky újmou spíše zanedbatelnou (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Za ohrožení důležitého veřejného zájmu lze typicky považovat vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku apod. (viz výše již citované usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 2 Ans 3/2006).

[7] Nejvyšší správní soud ve světle výše uvedených východisek předně dospěl k závěru, že objem finančních prostředků, který je v souvislosti s daným řízením „ve hře“, nelze s ohledem na rozsah státního rozpočtu počítajícího s příjmy a výdaji v řádech bilionů Kč

pokračování

objektivně považovat za tak významný, aby státní rozpočet nynější rozhodnutí Nejvyššího správního soudu významněji pocítil. To platí jak pro výdaje vynaložené na ocenění nemovitosti žalobkyně, tak pro případné vyplacení dávky pomoci v hmotné nouzi, na kterou lze přiměřeně aplikovat výše uvedené závěry týkající se důchodového pojištění.

[8] Ohrožením důležitého veřejného zájmu, a tedy újmou stěžovatele, není ani případný vznik obtížně řešitelné procesní situace vzniklé v důsledku dodržení závazného právního názoru. Pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže pro stěžovatele bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku. Považovala-li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s. (podrobně viz výše již citované usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 10 Ads 99/2014).

[9] V nyní projednávané věci tedy stěžovatel netvrdil ani neosvědčil, že by existovala výjimečná okolnost, jejíž intenzita by Nejvyšší správní soud mohla vést k závěru o splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Ve skutečnosti, že postup, kterým stěžovatele krajský soud zavázal, je nadbytečný a ne hospodárný, nelze ve světle shora citované judikatury spatřovat zásadní zásah, kterým by byl ohrožen důležitý veřejný zájem. K daným skutečnostem by pro přiznání odkladného účinku musela přistoupit ještě další, výjimečná a závažná okolnost, na jejímž základě by soud dospěl k závěru, že zde existuje potenciální ohrožení veřejného zájmu v odpovídající míře (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2016, čj. 5 Ads 223/2016-12).

[10] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nenaplnění první podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nezabýval se již naplněním zbylých dvou podmínek. Tím však Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[11] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. července 2020

Milan Podhrázký
předseda senátu